

Biografi Fritz Julius Lundgren/Liljenfeldt/Liljegren

Född 1843-01-02 i Adolf Fredriks församling, Stockholm

Död 1913-05-26 i Norrköpings Sankt Olai

Manus 2014-03-05

Ver. 2 2021-04-29

Bengt Eriksson
Fridtunagatan 19, 2 tr.
S-58212 LINKÖPING
Tel.: +4613153180, +46703713164
DIS-medlem 27462, bengt@eribb.se

Barndomen

Fritz Julius födelse 1843-01-02 har jag hittat i Adolf Fredriks församling i Stockholm. I födelseboken för "oäkta" barn står P.P. för födelseort och det betyder Pro Patria barnbördshus. Han hade inga föräldrar antecknade. Det står endast att modern var 20 år. (Riksarkivet : Adolf Fredriks kyrkoarkiv, Födelse- och dopböcker, oäkta barn, SE/SSA/0001/C I b/3 (1827-1857), bildid: C0053854_00278)

Stockholms Stadsarkiv (SSA) har lagt ut "journalerna" för barnhemsbarn i Pro Patria sökbara via Internet! Jag sökte på namnet Fritz Julius och vips var han där som Barnhusbarn N:o 474 och hans "journal" (Bil. 1) för de första 9 åren fanns där.

https://sok.stadsarkivet.stockholm.se/Bildarkiv/Egenproducerat/SE-SSA-0809/Barnhuspdf2008/07_00474.pdf

Senare har ytterligare två dokument digitaliserats och lagts ut av SSA.

https://sok.stadsarkivet.stockholm.se/Bildarkiv/Egenproducerat/SE-SSA-0809/Barnhuspdf2008/07_06774.pdf och

https://sok.stadsarkivet.stockholm.se/Bildarkiv/Egenproducerat/SE-SSA-0809/Barnhuspdf2008/01_03167.pdf

Dessa visar att han intogs i Barnhuset 1843-08-08 mot en avgift på 100 Riksdaler Bco och att han utskrevs 1853-08-10, utlämnad till Skorstensfejarmästare Martin Johan Braun på Regeringsgatan 84 med ett årligt underhåll på 16 Riksdaler Bco fram till 1857-01-01.

Fritz Julius är under sina första 4 år hos en änka i Danderyd som hette Lina Stina Westerberg f. 1797, änka efter en nämndeman Lindström. Jag hittade henne och Fritz Julius i husförhörboken för Danderyd. Där är antecknat att han flyttar 1847 till "Stockholm". (Danderyds kyrkoarkiv, Husförhörslängder, SE/SSA/1494/A I/9 (1839-1850), bildid: C0047228_00052, sida 39) Han flyttar enligt Journalen 1847 till en mamsell M. C. Helling på Regeringsgatan på "inlösarens begäran". Jag gissar att "inlösaren" är modern. Vidare enligt Journalen flyttar han 1848 till "enkefru Liljefelt" i Klara församling.

Där finns angivet flera adresser: Barnhusträdgårdsgatan, kvarteret Fyrkanten, Norrgatan nr 2, Mäster Samuelsgatan 69 och Jacobsberg nr 18.

Mamsell M. C. Helling har jag funnit i både mantalslängder och kyrkböcker. Hon heter Maria Christina Helling och är född 1788-02-04.

Hon finns i Jakobs församling 1830-1870 enligt mantalsregistret. För 1844 finns hennes egen mantalsuppgift i kopia på nätet. Då bor hon i kvarteret Trollhättan på Regeringsgatan 43 i Jakobs församling och uppger sig vara "sockerbruksförsäljerska". Som inneboende har hon då en Demoiselle Julia Amalia Liljefält f. 1823-03-06. För henne står anteckning "med ansvarsedel af Källarmästaren Norgren". Hon har förmodats vara Fritz Julius moder. Mer bevis i nästa kapitel.

Jag har också funnit mamsell Helling i husförhörslängder 1847 till 1851 för Jakobs församling men hon har ingen Fritz Julius antecknad hos sig. Han var möjligen där under kort tid 1847.

Enligt Journalen flyttar Fritz Julius 1848 vidare till en "enkefru Liljefeldt". Jag har hittat att detta är en ingift moster till Fritz Julius. Till Klara församling flyttar c:a 1845 en källarmästaränka (kallas också Winskänksenka) Hedvig Johanna Liljefeldt f. Winberg 1816-04-12 i Enköping. Hon har en son Johan Herman Mauritz f. 1841-10-21. Jag har hittat hans födelse i Katarina. Fader är källarmästare Fredric Mauritz Liljefeldt f. 1814-03-14 som dör 1847-06-30 i Enköping under en resa. Detta var en bror till Julia Amalia.

Föräldrar

Fritz Julius föräldrar anges hemliga (cashe) i dopboken. Så var möjligt fram till 1918.

Modern var med stor sannolikhet Julia Amalia Liljefeldt f. 1823-03-06 i Klara församling. Det finns ingen entydig källa för moderskapet men ett antal besvärande indicier.

1. Det finns tradition i släkten att hon heter Julia Amalia Liljefeldt. Denna tradition måste ha förts vidare av Fritz Julius själv. Åldern 20 år i dopboken stämmer också med henne.
2. Den för Julia Amalia bekanta mamsell Helling tar vårdnaden en tid på ”inlösarens begäran” enligt ovan. En moster till Fritz Julius, ingift Liljefeldt, tar också vårdnaden en tid.
3. Fritz Julius tar sig namnet Liljenfeldt 1860 men ändrar det samma år till Liljegren.

Hans fader är ännu okänd. Möjligen kan namnet Lundgren som Fritz Julius använder 1853-1860 vara ett spår. DNA-test kan kanske avslöja något men ännu ingen misstänkt. Minst två i släkten har gjort genealogisk DNA-test.

Yrkeslivet börjar

Från augusti 1853 är Fritz Julius utlämnad "för uppfostran" hos Skorstensfejarmästare Martin Johan Braun på Regeringsgatan. I januari 1857 blir han utskriven från Allmänna barnhemmet. Hittills har utgått ett årligt underhåll på 16 Riksdaler till den som tog hand om honom. Frits Julius tar efternamnet Lundgren när han är hos Braun.

Skorstensfejarmästaren avger en mantalsuppgift i december 1859 som finns skannad av Stockholms Stadsarkiv på

https://sok.stadsarkivet.stockholm.se/Bildarkiv/Egenproducerat/SE-SSA-0032/mantalsbok/M6008041014_150dpi.pdf .

Motsvarande mantalslängd för 1860 kan studeras på

https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0057298_01470

Verksamheten är då i Jakobs församling i kvarteret Bocken med adress Lästmakaregatan 12. Där finns en gesäll och 7 lärlingar varav Fritz Julius är en.

I april 2021 får jag kontakt med en DNA-testad dam som är bördig från Fritz Julius och som har hittat anknytningar till Lilius-släkten. Jag får anledning att forska på denna släkt igen. Via Arkiv Digital's "Befolkningen i Sverige 1820-1947" hittar jag då nya uppgifter för Fritz Julius.

(Anor till Lilius-släkten för Fritz Julius gick dock inte att bekräfta.)

Efter tiden hos Braun flyttar han till Söderhamn 1860 under namnet Fritz Julius Liljenfeldt! Första och enda gången han använder den förmodade moderns namn. Han är lärling hos en murare och skorstensfejare Johannes Andersson. Han är inte säker på yrkesvalet utan skriver 1860 in sig i Sjömanshuset och då ändrar han namn till Liljegren!

Se https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/C0032203_00088 .

1861 överger han Söderhamn och flyttar åter till Stockholm. Han blir nu lärling hos en skorstensfejarmästare Bergström i Klara församling och kvarteret Lagerbärsträdet Nr 16. Han finns där till 1864.

Jag har för en tid svårt att hitta honom efter 1864. Av någon nu glömd anledning börjar jag leta efter honom i Malmö Sankt Petri församling. Möjligen hade jag redan sett hans inflyttning till Norrköping från Malmö 1867-06-11. Jag finner honom inflyttad till Malmö och S:t Petri 1864-08-10. Han blir då lärling hos en brandmästare Werner.

I två år 1866-1867 finns han i kvarteret Stadt Hamburg med titeln Bierutskänkare! (Malmö S:t Petri kyrkoarkiv, Husförhörslängder förda för hela församlingen, SE/MSA/00619/A I d/14 (1866-1870), bildid: C0067953_00132, sida 157)

Härifrån anges han flyttad till Stockholm 1867-02-15. Men ankomsten till Norrköping är angiven till 1867-06-11. (Norrköpings S:t Olai kyrkoarkiv, Inflyttningslängder, SE/VALA/00273/B I/8 (1855-1876), bildid: C0017407_00309, sida 584) Här står att han närmast kom från Malmö. Det tog honom nästan 4 månader från Malmö till Norrköping. Järnvägen fanns sedan 1864. Hade han varit en vända i Stockholm först? Besökte han sin mor? Hon är nu gift sedan 1863 med kofferdikaptenen Gühlsdorff. (Mer om detta i Julia Amalias biografi.) Fritz Julius måste ha känt till mannen då traditionen om en kapten "Julsdorf" överlevt så att Börje Liljegren (sonson till Fritz Julius) hade vetskap om honom.

Väl kommen till Norrköping ökar han takten. Han får anställning som lärling hos Skorstensfejaren Carl Gustaf Lindström. Hans dotter Hulda Eugenia Lindström (f. 1849-02-13 i Södertälje) gifter han sig med 1868-04-05 och första dottern föds 2 månader senare.

Första äktenskapet tar slut 1874-04-28 då Hulda Eugenia dör i Lungsot. Första dottern dog bara tre år gammal i "Tuberkulös hjärnhinneinflammation." I detta äktenskap föddes också tre gossar. Fritz Herman Rudolf föds 1869, blir skorstensfejare hos far och dör 31 år ung i lunginflammation. Gosse nummer två Carl Julius föds 1871 och blir skorstensfejarmästare och brandmästare. Han dör 1943 i Norrköping. Han får med sin hustru 10 barn varav 9 lever till vuxen ålder. Hög reproduktionsförmåga även i denna generation. Gosse nummer tre Adolf Birger Eugen föds 1872 och blir bara ett halvår gammal.

Fritz Julius gifter om sig 1875-12-19 med Augusta Vilhelmina Carlsson (f. 1851-07-27 i Östra Eneby). Drygt 2 månader senare föds ett gossebarn som inte får leva mer än ett halvår. Med Augusta Vilhelmina blir det 8 barn ytterligare. Minst ett vartannat år! Det sista barnet är gossen Gustav Leontius som föds 1888-06-18. Hans son Börje Gustav Liljegren (1924 – 2013) är den som initierat denna släktforskning.

Fertiliteten är hög! På 20 år blir Fritz Julius far till 13 barn i två äktenskap. Av dessa överlever 9 till vuxen ålder och därmed finns en stor Liljegren-släkt idag.

Från min släktforskning i Disgen :

Okänd	Utom äktenskap	Julia Amalia Teresia Liljefeldt Född 1823-03-06. Död 1890-06-04.
Fritz* Julius Liljegren Född 1843-01-02 i Pro Patria, Adolf Fredrik (AB). Död 1913-05-26 i Norrköpings Sankt Olai (E). Skorstensfejarmästare		
Gift 1868-04-05 i Norrköpings Sankt Olai (E).	Hulda Eugenia Lindström ▲ Född 1849-02-13. Död 1874-04-28.	
Julia Carolina Eugenia Liljegren Född 1868-06-15. Död 1871-03-17.		
Fritz Herman Rudolf Liljegren Född 1869-10-05 i Norrköpings Sankt Olai (E). Död 1901-05-05 i Norrköpings Matteus (E).		
Carl Julius Liljegren Född 1871-06-27 i Norrköpings Sankt Olai (E). Död 1943-09-10 i Norrköpings Sankt Olai (E). ►		
Adolf Birger Eugen Liljegren Född 1872-10-21 i Norrköpings Sankt Olai (E). Död 1873-11-15 i Norrköpings Sankt Olai (E).		
Gift 1875-12-19 i Norrköpings Östra Eneby (E).	Augusta Wilhelmina* Karlsson ▲ Född 1851-07-27. Död 1925-05-07.	
Gustaf Sigfrid Leander Liljegren Född 1876-02-28. Död 1876-08-17.		
Gustaf Harald* Julius Liljegren Född 1877-03-30 i Norrköpings Sankt Olai (E). Död 1940-06-19 i Södertälje (AB). ►		
Signe* Amalia Elvira Liljegren Född 1879-04-08 i Norrköpings Sankt Olai (E). Död 1918-10-18 i Nacka (AB). ►		
Helga* Anna Vilhelmina Liljegren Född 1879-04-08. Död 1880-06-04.		
Henrik* Edmund Liljegren Född 1880-11-16 i Norrköpings Sankt Olai (E). Död 1968-12-13 i Örgryte (O). ►		
Robert Julius Liljegren Född 1882-03-30 i Norrköpings Sankt Olai (E). Död 1943-11-14 i Norrköpings Sankt Olai (E). ►		
Helga* Julia Vilhelmina Liljegren Född 1884-01-06. Död 1979-12-24. ►		
Gerda* Gustafva Vilhelmina Liljegren Född 1886-06-06 i Norrköpings Matteus (E). Död 1941-05-28 i Södertälje (AB).		
Gustav* Leontius Liljegren Född 1888-06-18. Död 1972-03-17. ►		

Slakten finns också i databasen Disbyt (<https://disbyt.dis.se/>) där även icke DIS-medlemmar kan söka via Gästkonto.

Yrkesmannen

Om Fritz Julius yrkesverksamhet vet jag väldigt lite. Han får så småningom en stor skorstensfejarverksamhet med många anställda. Flera söner går samma yrkesväg. Yrket var farligt och jag har hittat en notis om en olycka 1896 i Östgöta-Posten via Kungliga Bibliotekets internetarkiv :

Dödligt fall. I lördags e.m. inträffade att då hos skorstensfejaren F. J. Liljegren anställde omkring 17-åriga skorstensfejarelärlingen Oskar Jonsson var i färd med att verkställa sotningsarbete å ett hus i gården n:o 15 Qvarngatan i Norrköping, Jonsson, då han skulle begiva sig från skorstenen ned på taket, råkade på något sätt att slinta på en lina, som han för arbetets verkställande medfört upp på taket, samt föll huvudstupa ned på gården derinvid och afled ögonblickligen.

I Norrköpings Stadsarkiv har jag funnit ett porträtt på Friz Julius troligen taget i början av 1900-talet :

Fritz Julius dör 1913-05-26 i S:t Olai församling, kvarteret God Vän, gård nr 1C med adress V. Nygatan 48. Han bor där med hustru och yngsta dotter Gerda Gustava.

Skorstensfejarfirman tas troligen över 1912 av sonen i första äktenskapet Carl Julius Liljegren. Han flyttar upp från Malmö och är där skorstensfejare. Han har tidigare varit Brandmästare i Sölvesborg (1898 - 1904). Han får i Norrköping titeln "tillf. Skorstensfejarmästare".

Bilaga 1

N:o 474

Antagne till underhåll.	Barnens namn, härkomst och Foster-Föräldrar.	Årligt Underhåll.	Afmönstrade.
1843 Dec. 6.	8. Fritz Julius född 2 Jan. 1843 No 398 Sph. Söder	32	1843 1 Qv. 2 - 3 - ad. 9. 4 - ad. 5. 1844 1 Qv. ad. 30 2 - ad. 10. 3 - ad. 24 4 - ad. 14. 1845 1 Qv. ad. 20 2 - ad. 2 3 - ad. 15 4 - ad. 2. 1846 1 Qv. ad. 7. 2 - ad. 10. 3 - ad. 10. 4 - ad. 7.
1844 Jan. 1.	1. Mårten	27. 32	1847 1 Qv. ad. 9. 2 - ad. 7. 3 - ad. 2. 4 - ad. 2. 1848 1 Qv. ad. 22 2 - ad. 19 3 - ad. 19 4 - ad. 19.
1845 Jan. 1.	1. 8	26	1849 1 Qv. ad. 19 2 - ad. 19 3 - ad. 19 4 - ad. 19.
1846 Jan. 1.	1. 8	17. 16.	1850 1 Qv. ad. 19 2 - ad. 19 3 - ad. 19 4 - ad. 19.
1849 Jan. 1.	1. 8	12.	1851 1 Qv. ad. 19 2 - ad. 19 3 - ad. 19 4 - ad. 19.
	1847 Barnet flyttad till Orampel Th. C. Haining Regimentskåren infördes beqv.		18 1 Qv. 2 - 3 - 4 - 18 1 Qv. 2 - 3 - 4 - 18 1 Qv. 2 - 3 - 4 -
	1848 1/2 Rull.		
	1848 Flyttad till Eike född 1848 i Clara Gorfambing No 8 Danhusströmg. född 1848 i militärfamilj af Jacobsburg n. 18.		
1852 Jan. 28.	1. 8	11. 69 1/2	

Barnhemsjournal vid Pro Patria för Fritz Julius 1843 - 1852